

Obiekty zbiorowej ochrony na terenie miast i gmin

Jakie wyposażenie jest wymagane dla konkretnej kategorii obiektów?

Jak wygląda procedura modernizacji obiektów? Jak nawiązywać współpracę z innymi podmiotami? Jak wygląda procedura finansowania obiektów zbiorowej ochrony?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do wydziałów zarządzania kryzysowego, inwestycji i biur bezpieczeństwa w UM, UG oraz UMiG.

Jak wygląda procedura selekcji miejsc do ustanowienia w nich MDS, miejsc ukrycia i schronów?

Szkolenie dotyczące obiektów zbiorowej ochrony na terenie miast i gmin. Poruszane są kwestie dotyczące między innymi projektowania i finansowania obiektów, kwestii prawnych i współprac. Uczestnicy dowiedzą się, w jaki sposób wdrożyć wytyczne i poznają procedury postępowania z nimi związane.

W programie m.in.:

- Co powinna zawierać dokumentacja przypisana do konkretnego obiektu w zależności od kategorii? Jakie dokumenty powinny być opracowane poza budowlanymi?
- Jak skutecznie współpracować z przedsiębiorcami w zakresie obrony cywilnej?
- Jak traktować obiekty, które fizycznie istnieją w zasobach wspólnot mieszkaniowych, ale ich status jest niejasny?
- Jak rozkłada się odpowiedzialność w kwestii finansowania poszczególnych zadań związanych z budowlami obronnymi?
- Jak określać wymogi techniczne obiektów przy składaniu wniosków, aby kwalifikował się on do przyznania środków?
- Jak efektywnie i jak najmniejszym kosztem dostosować istniejące obiekty, aby spełniały ogólnie wymagane wymogi techniczne i warunki ekspertyzy budowlanej?
- Jaka dokumentacja jest potrzebna w kwestii obsługi obiektu i jego obsady?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wzór: Zarządzenie o wyznaczeniu obiektu zbiorowej ochrony
- Wzór: Porozumienie o uznaniu obiektu
- Wzór: Zawiadomienie o wszczęciu postępowania
- Wzór: Protokół z oględzin obiektu
- Wzór: Oświadczenie organu ochrony ludności o przeprowadzeniu audytu obiektu

Szczegółowy program szkolenia:

1. Kategorie obiektów i kwestie techniczne

- Jakie kategorie obiektów wyróżniamy?
- Omówienie schronu S-1.
- Omówienie schronu S-2.
- Omówienie schronu S-3.

- Omówienie ukrycia U-1.
- Omówienie ukrycia U-2.
- Omówienie ukrycia U-3.
- Omówienie miejsc doraźnego schronienia.
- Omówienie punktów schronienia.
- Jak działa każdy z tych obiektów?
- Jakie warunki techniczne musi spełnić każdy z tych obiektów?
- Czym jest obciążenie statyczne w obiekcie?
- Czym jest obciążenie dynamiczne w obiekcie?
- Jakie wyposażenie jest wymagane dla konkretnej kategorii obiektów?
- Czym jest wyjście zapasowe?
- Czym jest wyjście awaryjne?
- Co powinna zawierać dokumentacja przypisana do konkretnego obiektu w zależności od kategorii? Jak dokumenty powinny być opracowane poza budowlanymi?
- Jakie warunki sanitarne muszą być zapewnione przy obiektach podwójnego przeznaczenia, takich jak np. garaże podziemne?
- Czym jest ukrycie segmentowe?

2. Kwestie prawne, orzecznictwo i rozporządzenia dotyczące obiektów zbiorowej ochrony

- Rozróżnienie trybów postępowania Art. 91 vs. 207 Ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.
- Jak wygląda aktualne orzecznictwo w kontekście obiektów zbiorowej ochrony?
- Jak interpretować w rozporządzeniu zapis o wsparciu finansowym udzielanym dla budynków użyteczności publicznej (np. szkoły) tylko w stanie wojny i stanu wojennego? Czy rzeczywiście tak jest?

3. Inwestycje ze środków publicznych i finansowanie obiektów zbiorowej ochrony

- Na jakim konkretnym etapie inwestycji prezydent, burmistrz lub wójt powinien wskazać nowo powstający budynek (np. wielorodzinny) jako oficjalne miejsce ukrycia?
- Jak zgodnie z prawem interpretować nowe przepisy, aby uniknąć zarzutów o niegospodarność lub błędy przy przekazywaniu i rozliczaniu środków z budżetu państwa?
- Jak uniknąć niekorzystnej sytuacji, w której projekt został wykonany niepoprawnie i nie ma możliwości zrefundowania pomyłki? Jakimi możliwościami ma urząd, aby zweryfikować poprawność pracy projektanta?
- Kiedy i w jakich przypadkach wymagane są pozwolenia na budowę?
- Jak wygląda procedura finansowania obiektów zbiorowej ochrony?
- Jak poprawnie wypełniać wnioski o dofinansowania?
- Jak określać wymogi techniczne obiektów przy składaniu wniosków, aby kwalifikował się on do przyznania środków?
- Jak poprawnie opisywać we wnioskach założenia prac budowlanych na wczesnym etapie składania dokumentów?
- Jak wygląda procedura otrzymania dofinansowania na prywatne budowle? Czy istnieje możliwość otrzymania wsparcia od gminy?
- Od czego zależy możliwość otrzymania środków na sprawdzenie i renowację obiektów, które były

niegdyś budynkami użyteczności publicznej, a aktualnie znajdują się w rękach prywatnych, np. spółdzielni, zakładów pracy?

- Czy istnieją możliwości pozyskania dofinansowania na prace poza programami obrony cywilnej?
- Jak przygotować się do procesu projektowania (budowy/renowacji) i jak go rozpocząć? Jak wygląda dalsza procedura?
- Jakie dobre praktyki warto stosować w procesie projektowania?
- Jakie zabezpieczenia w energię i dodatkowe zasilanie należy uwzględnić w projektach?
- Czy jest możliwość zakupu ukryć segmentowych w ramach dofinansowania z Urzędu Wojewódzkiego?
- Jak stworzyć wstępny kosztorys renowacji / modernizacji obiektu?

4. Kwestie związane z planowaniem przestrzennym i kwestie dot. Planu Zagospodarowania Przestrzennego

- Jakie zapisy powinny znaleźć się w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP), aby skutecznie regulować kwestie budowli ochronnych?
- Z jakich alternatywnych rozwiązań i procedur można skorzystać, (np. zmiany w planach zagospodarowania przestrzennego) w sytuacji, gdy gmina nie dysponuje własnymi gruntami pod budowę nowych schronów?
- Czy jest możliwość współpracy z deweloperami i wprowadzania wymogów ochronnych już na etapie planowania i budowy nowych osiedli mieszkaniowych, np. wykorzystanie garaży podziemnych w nowych blokach jako punktów schronienia?

5. Lokalizacja i selekcja obiektów zbiorowej ochrony

- Jak zabrać się za organizację obiektów zbiorowej ochrony? Jak wygląda procedura?
- Jak wprowadzić system nakładania nowych obowiązków na osoby odpowiedzialne za zadania i rozdzielać przydziały do struktur? Kto i na jakim szczeblu powinien być odpowiedzialny za co i w jakim zakresie?
- Kto, jak i w jakim zakresie jest odpowiedzialny za dostosowanie obiektów, które kiedyś były budowlą ochronną?
- Jak rozkłada się odpowiedzialność w kwestii finansowania poszczególnych zadań związanych z budowlami obronnymi?
- Które zadania podlegają pod zakres administracji rządowej, a które pod samorząd i dlaczego?
- Jak opracować skuteczną strategię komunikacyjną między instytucjami, opiekunami projektów, wieloma podmiotami zaangażowanymi w prace nad obiektami? Kto z kim i w jakim momencie powinien się kontaktować?
- Jak powinno wyglądać rozmieszczenie punktów zbiorowej ochrony w miejscowości?
- Jakie odległości powinny być zachowane między obiektami zbiorowej ochrony a obiektami wrażliwymi?
- W jaki sposób dobierać lokalizacje pod wyznaczenie obiektów w budynkach już Kto powinien dokonywać selekcji takich miejsc? Urząd, Straż pożarna, firmy zewnętrzne?
- Kto powinien dokonywać identyfikacji obiektów?
- Jak wygląda procedura selekcji miejsc do ustanowienia w nich MDS, miejsc ukrycia i schronów, istniejących lub pod budowę nowych?

6. Ewidencja obiektów i ekspertyzy budowlane

- W jaki sposób prowadzić ewidencję obiektów?
- Jaka dokumentacja jest potrzebna przy ewidencji obiektów?
- Jak przeprowadzać nowe ekspertyzy obiektów, jak ustalać kategorie odporności?
- Wyjaśnienie wytycznych dotyczących wymogów oświadczeń, np. oświadczenie burmistrza o przeprowadzeniu audytu.
- Jak procedować, gdy aplikacja i ewidencja stworzona przez Państwową Straż Pożarną różni się z obowiązującym stanem prawnym?

7. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi i właścicielami prywatnymi

- Jak nawiązywać współpracę z innymi podmiotami? Jakie są możliwości?
- Jak włączać mieszkańców w system obrony cywilnej?
- Jak włączać przedsiębiorców w system obrony cywilnej?
- Jak skutecznie współpracować z przedsiębiorcami w zakresie obrony cywilnej?
- Jak nawiązać i prowadzić współpracę z architektem, pod którego nadzorem znajduje się dany obiekt?
- Jeśli uczelnie, które mają wydziały budowlane (politechniki), oferują pomoc, np. przy projektowaniu/sprawdzaniu obiektów, na jakich zasadach urząd może z nimi współpracować?
- Jak badać, czy instytucje, z którymi urząd chce nawiązać współpracę, nie są fikcyjne?
- W jaki sposób jednostka może sprawdzać firmy prywatne pod kątem uczciwości i rzetelności?
- W jaki sposób sporządzać umowy dotyczące współpracy z podmiotami?
- Jak samorząd może wspierać podmioty prywatne w dopełnianiu procedur, organizacji przetargów i realizacji przebudowy obiektów ochronnych?
- Czy można formalnie uznać spółdzielnię mieszkaniową za podmiot ochrony ludności, a jeśli tak, to w jaki sposób?
- Jak skutecznie weryfikować stan obiektów, które dawniej należały do państwa, a obecnie są w rękach prywatnych i formalnie włączać je do nowej ewidencji prowadzonej przez Straż Pożarną? Jaka jest procedura postępowania z takimi obiektami?
- Jak traktować obiekty, które fizycznie istnieją w zasobach wspólnot mieszkaniowych, ale ich status jest niejasny?
- Jakie strategie komunikacyjne i zachęty prawne/finansowe można wykorzystać, aby właściciele prywatnych garaży i piwnic zgłaszali je jako potencjalne punkty schronienia?
- Co w sytuacji, gdy następuje rozbieżność między zapisami w ustawie, a postawą Nadzoru Budowlanego, który odmawia dokonania inspekcji obiektu o niższej odporności? Czy gmina/miasto musi dokonać takiej inspekcji na własny koszt?
- Jeżeli gmina/miasto decyduje się na dokonanie inspekcji obiektu na własny koszt, czy firma prywatna, która zostaje najęta do tego zadania, posiada umocowanie w sensie prawnym? Czy można zastosować takie rozwiązanie, biorąc pod uwagę kontrolę NIK?
- Jak poprawnie napisać decyzję nakładającą obowiązki na podmiot, który odmawia współpracy?
- Jak współpracować z właścicielem mienia prywatnego, na który na mocy decyzji administracyjnej ustanowiony został obiekt zbiorowej ochrony, nie chce z nami współpracować?
- Jakie wypracować procedury prawne i finansowe, umożliwiające przekazywanie środków na utrzymanie, modernizację i przebudowę ukryć, MDS-ów, i punktów schronienia, znajdujących się w rękach prywatnych właścicieli?

8. Modernizacja i dostosowanie istniejących obiektów zbiorowej ochrony

- Jak wygląda procedura modernizacji obiektów?
- Jak prowadzić procedury związane z dostosowywaniem obiektów, aby uniknąć późniejszych odwołań od wojewody? Jak unikać błędów?
- Co w przypadkach, gdy w danym budynku, w którym powinien znajdować się MDS, nie ma piwnicy ani podpiwniczenia, a obszar zagrożenia jest duży, np. szkoła? Jak zabezpieczać takie budynki?
- Wyjaśnienie kwestii prawnych związanych z modernizacją obiektów (np. w przypadku piwnic w szkołach).
- Jak efektywnie i jak najmniejszym kosztem dostosować istniejące obiekty, aby spełniały odgórne wymogi techniczne i warunki ekspertyzy budowlanej?
- Co w przypadku, gdy prowadzona jest renowacja/modernizacja obiektu sprywatyzowanego na podstawie umowy z właścicielem, zainwestowane zostały pieniądze, a właściciel wypowiada umowę?
- PRZYKŁAD: Schron w starej olejarni (mienie prywatne), uznany został niegdyś za obiekt kategorii drugiej. Nadzór budowlany w nowej ekspertyzie napisał, że obiekt może spełniać te wymagania, ale potrzebne jest dodatkowe sprawdzenie np. materiałów, grubości ścian, stropu itp. Co, jeżeli będziemy musieli prowadzić prace, np. nawiercanie ścian, a właściciel będzie temu przeciwny?

9. Budowa nowych obiektów

- Jak przebiega standardowy proces budowy obiektu?
- Jaką dokumentację należy mieć, aby móc podjąć się budowy nowego obiektu?
- Jak podejść do tematu zaleceń, aby w przypadku budowy nowego obiektu, był on podwójnego przeznaczenia?
- Jak zapobiegać lub minimalizować ryzyko wystąpienia sytuacji, w której urząd działa na szkodę mieszkańców, gdy powinien zapewniać określoną liczbę punktów schronienia, a nie jest w stanie osiągnąć takiej liczby?

10. Administracja i zarządzanie obiektem zbiorowej ochrony

- Czy MDS-y muszą być oznakowane? W jaki sposób?
- Czy MDS-y powinny być cały czas otwarte i dostępne, np. w szkołach, piwnicach bloków, garażach podziemnych?
- Jak zorganizować obsługę obiektu zbiorowej ochrony? W jaki sposób miałyby to funkcjonować?
- Skąd jednostka może pozyskać ludzi do obsługi takiego obiektu?
- Jaka dokumentacja jest potrzebna w kwestii obsługi obiektu i jego obsady?
- Jeżeli obiekt został wyznaczony w budynku wspólnoty mieszkaniowej, na kogo powinna zostać wydana imienna decyzja administracyjna?
- PRZYKŁAD: Obiekt znajduje się w szkole średniej, podlegającej pod starostę. Szkoła nie jest umiejscowiona w mieście powiatowym, miejscowością zarządza wójt. Kto i na kogo wydaje decyzję administracyjną?
- Jak rozliczać dokumentację obiektu?

Prowadzący:

Inspektor ds. obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego i obronnych. Od 2016 roku pracuje w Urzędzie Gminy, gdzie pełni obowiązki inspektora ds. obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego a od 2020 dodatkowo inspektora ds. obronnych.

Emerytowany oficer wojska polskiego (stopień major) z prawie 30 letnim stażem pracy, gdzie w ramach swoich obowiązków był m.in. odpowiedzialny za przygotowanie i utrzymywanie schronów i ukryć. W ramach misji stabilizacyjnych w Iraku i Afganistanie miał okazję poznać w warunkach realnych jak ważną rolę odgrywa właściwie przygotowane, wyposażenie i utrzymanie schronów/ukrycia np. w czasie ataków i ostrzałów raketowych naszych baz. Uczestniczył w ramach ćwiczeń i szkoleń w zespołach operacyjnych odpowiedzialnych za prowadzenie działań w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny (w tym masowe migracje ludności z zabezpieczeniem MDS).

Od 10 lat zajmuj się sprawami związanymi z obroną cywilną, zarządzaniem kryzysowym oraz obronnymi, gdzie w ramach swoich obowiązków służbowych jest odpowiedzialny za przygotowanie/opracowywanie i aktualizowanie dokumentów związanych m. in. ochroną ludności i obroną cywilną. Odpowiada również za sprawy związane z ochotniczymi strażami pożarnymi gminy (jako koordynator). Dodatkowo w ramach programu ochrony ludności i obrony cywilnej przygotowuje wnioski dotyczące zakupu sprzętu, wyposażenia, przygotowania dokumentacji do inwestycji związanych z przygotowaniem schronów, Miejsc Doraźnego Schronienia (MDS), ukryć m. in. dokumentacji do przystosowania budynku, pomieszczeń.

Wykształcenie:

1. Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Zmechanizowanych we Wrocławiu - inżynier.
2. Uzupełniające studia magisterskie w Akademii Humanistycznej w Pułtusku - kierunek politologia, specjalność zarządzanie kryzysowe - tytuł magister
3. Studia podyplomowe w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu na Wydziale Administracji specjalność zarządzanie kryzysowe.
4. Instruktor obrony cywilnej w specjalności powszechna samoobrona ludności.
5. Systematycznie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w :
a/ kursach: obronny (organizowany przez MON); specjalisty ds. organizacji pozamilitarnych przygotowań obronnych w JST; specjalisty ds. organizacji obrony cywilnej;
b/ szkoleniach na temat: „Plany operacyjne funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny” „Ustawa z 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej” „Zarządzanie kryzysowe”;
c/ ogólnopolskich warsztatach praktyczno-technicznych na temat: „ Ochrona ludności i obrona cywilna-praktyczne rekomendacje wdrożeniowe dla organów, podmiotów i organizacji.”; "Praktyczny wymiar ochrony ludności w dobie zagrożeń hybrydowych, terrorystycznych i wojennych".

Terminy i szkolenia

Data: 21 września 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną